

Datum: 13.06.2022.godine

ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
n/r g. Mirsad Zaimović, predsjedatelj

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 14-06-2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01 -	02 -	1300	22

11

PREDMET: NACRT ZAKONA O KOMUNALNIM PRISTOJBAMA

Poštovani,

Sukladno članku 163. Poslovnika o radu Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, podnosim **Nacrt Zakona o komunalnim pristojbama**.

Prijedlog zakona s obrazloženjem dostavljam na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj formi.

S poštovanjem,

Mirsad Zaimović
Zastupnik u Zastupničkome domu Parlamenta Federacije BiH

ZAKON O KOMUNALNIM PRISTOJBAMA

I OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet Zakona)

Ovim zakonom utvrđuju se i uređuju temeljni elementi sustava komunalnih pristojbi, predmet pristojbene obveze, obveznik plaćanja komunalne pristojbe (u daljnjem tekstu: obveznik), kao i oslobađanje od plaćanja komunalne pristojbe.

Članak 2. (Utvrđivanje visine pristojbe)

- (1) Komunalne pristojbe sukladno ovom zakonu posebnim aktom utvrđuje grad, odnosno općina (u daljnjem tekstu: jedinica lokalne samouprave).
- (2) Jedinice lokalne samouprave će visinu komunalne pristojbe za isticanje tvrtke utvrditi po zonama koje su utvrđene općinskim odlukama i drugim kriterijima sukladno ovom Zakonu.
- (3) Komunalne pristojbe su prihod proračuna jedinica lokalne samouprave, sukladno Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH.

Članak 3. (Osnov plaćanja komunalne pristojbe)

- (1) Komunalne pristojbe mogu se utvrditi za:
 - a) svaku istaknutu tvrtku,
 - b) držanje sredstava za igru (bilijar, automati, fliperi, video igre, pikado, aparati za posebne igre na sreću i sl.),
 - c) držanje žive glazbe u ugostiteljskim objektima,
 - d) isticanje objava, oglasa i saopćenja na javnim mjestima,
 - e) korištenje prostora za kampove (šatore, prikolice, automobile).
- (2) Za korištenje prava, predmeta i usluga iz stavka (1) ovog članka za koje je propisano plaćanje komunalne pristojbe ne može se uvoditi druga posebna naknada.

Članak 4. (Obveznik komunalne pristojbe)

- (1) Obveznik plaćanja komunalne pristojbe je osoba koja koristi predmet ili uslugu za čije korištenje je propisano plaćanje komunalne pristojbe.
- (2) Ako za istu komunalnu pristojbu postoje dva ili više obveznika, njihova obveza je solidarna.
- (3) Pristojbena obveza nastaje u trenutku kada se počinje koristiti predmet ili usluga za čije korištenje je propisano plaćanje komunalne pristojbe.

Članak 5.
(Istaknuta tvrtka)

- (1) Pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost na temelju odobrenja mjerodavnog organa dužna su na vidno mjesto svih poslovnih prostora gdje obavljaju djelatnost istaknuti naziv tvrtke.
- (2) Pod nazivom tvrtke podrazumijeva se: naziv tvrtke pod kojim je pristojbeni obveznik registriran kod mjerodavnog organa, sjedište osobe, kao i broj, odnosno naziv poslovne jedinice kada se tvrtka ističe na poslovnu jedinicu.
- (3) Ako se na jednom objektu nalazi više istaknutih tvrtki istog obveznika, komunalna pristojba se plaća samo za jednu istaknutu tvrtku.
- (4) Tvrtka se ističe najkasnije danom početka obavljanja djelatnosti.

II OSLOBAĐANJE OD PLAĆANJA KOMUNALNE PRISTOJBE

Članak 6.
(Subjekti oslobođeni od plaćanja komunalne pristojbe)

- (1) Od plaćanja komunalnih pristojbi oslobođeni su:
 - a) Bosna i Hercegovina;
 - b) Federacija Bosne i Hercegovine, kantoni, jedinice lokalne samouprave i njihovi organi;
 - c) Centralna banka BiH;
 - d) Ustanove iz oblasti predškolskog obrazovanja, obrazovanja, znanosti, kulture, zaštite kulturne i povijesne baštine, sporta, zdravstva, veterinarstva, socijalne zaštite, humanitarne i dobrotvorne organizacije;
 - e) Organizacije ratnih vojnih invalida, organizacije obitelji poginulih branitelja, organizacije razvojačenih branitelja, udruge dobitnika najvećih ratnih priznanja Armije Republike Bosne i Hercegovine i Hrvatskoga vijeća obrane te organizacije civilnih žrtava rata, izuzev točke (c) i (d) iz članka 3. ovog zakona.
- (2) Pravo na oslobađanje u slučajevima iz stavka (1) točka e) ovog članka ostvaruje se podnošenjem zahtjeva mjerodavnom organu jedinice lokalne samouprave na čijem području je propisana pristojbena obveza, prije isteka roka za prijavljivanje, odnosno plaćanje pristojbene obveze.
- (3) Obveznicima komunalne pristojbe koji obavljaju djelatnost tradicionalnih i starih zanata – obrta koji su utvrđeni u Uredbi o zaštiti tradicionalnih i starih zanata komunalna pristojba se razrezuje u iznosu od 50%.
- (4) Jedinice lokalne samouprave mogu svojim odlukama odrediti vrijeme oslobađanja od plaćanja komunalne pristojbe poduzetnicima koji prvi put pokreću gospodarsku ili uslužnu djelatnost.

Članak 7.
(Zahtjev za oslobađanje od plaćanja komunalne pristojbe)

Jedinica lokalne samouprave rješenje o oslobađanju od plaćanja komunalne pristojbe dostavlja Poreznoj upravi Federacije BiH - mjerodavnoj općinskoj ispostavi (u daljnjem tekstu: Porezna uprava).

III NAČIN PRIJAVLJIVANJA I NAPLATE KOMUNALNE PRISTOJBE

Članak 8.
(Prijava za razrez komunalne pristojbe)

- (1) Obveznik plaćanja komunalne pristojbe iz točaka a) i b) članka 3. ovoga zakona dužan je Poreznoj upravi podnijeti prijavu za razrez komunalne pristojbe.
- (2) Prijava iz stava (1) ovoga članka sadrži sljedeće podatke: naziv tvrtke, sjedište ili prebivalište obveznika plaćanja komunalne pristojbe, broj obveznikovog računa (otvorenog kod ovlaštene organizacije za obavljanje platnoga prometa), mjesto gdje je tvrtka istaknuta, broj istaknutih tvrtki, mjesto gdje se sredstva za igru nalaze te vrstu i broj sredstava za igru.

Članak 9.
(Rokovi podnošenja prijave)

- (1) Prijava za razrez komunalne pristojbe iz članka 8. ovoga zakona podnosi se do 31. siječnja tekuće godine, prema stanju na dan 1. siječnja tekuće godine za koju se razrez obavlja.
- (2) Promjene nastale nakon 1. siječnja tekuće godine, odnosno tijekom godine pristojbeni obveznik dužan je prijaviti Poreznoj upravi najkasnije u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.
- (3) Pristojbenom obvezniku koji ne podnese prijavu sukladno stavcima (1) i (2) ovoga članka ili da netočne podatke, razrez komunalne pristojbe obaviti će se prema tarifi uvećanoj za 50%.
- (4) Novoregistrirani pristojbeni obveznik iz točaka a) i b) članka 3. ovoga zakona dužan je podnijeti prijavu najkasnije 30 dana nakon početka obavljanja djelatnosti.

Članak 10.
(Rokovi plaćanja komunalne pristojbe)

- (1) Komunalnu pristojbu iz točaka a) i b) članka 3. ovoga zakona obveznik plaća u godišnjem iznosu u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja Porezne uprave.
- (2) Komunalnu pristojbu iz točaka c) i e) članka 3. ovoga zakona pristojbeni obveznik plaća u roku od sedam (7) dana od nastanka pristojbene obveze.
- (3) Na rješenje Porezne uprave iz stavka (1) ovog članka obveznik može uložiti žalbu mjerodavnom organu Porezne uprave u roku od osam (8) dana od dana prijama rješenja.

Članak 11.
(Prijava obračunate i plaćene komunalne pristojbe)

- (1) Pristojbeni obveznik iz točaka d) i e) članka 3. ovoga zakona dužan je Poreznoj upravi podnijeti prijavu obračunate i plaćene komunalne pristojbe.

(2) Prijava iz stavka (1) ovoga članka podnosi se do 5. u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 12.
(Prinudna naplata)

Ako pristojbeni obveznik u propisanom roku ne uplati komunalnu pristojbu, Porezna uprava će sukladno Zakonu o Poreznoj upravi u Federaciji Bosne i Hercegovine provesti postupak naplate komunalne pristojbe.

IV POVRAT KOMUNALNE PRISTOJBE

Članak 13.
(Rješavanje o zahtjevu za povrat)

- (1) Obveznik od kojega je komunalna pristojba i kamata naplaćena, a koju nije bio dužan platiti, ima pravo na povrat.
- (2) Zahtjev za povrat podnosi se Poreznoj upravi koja je mjerodavna za utvrđivanje komunalne pristojbe.
- (3) Porezna uprava je dužna da u roku od 20 dana odluči o zahtjevu poreznog obveznika.

Članak 14.
(Primjena propisa u svezi s komunalnim pristojbama)

U dijelu razreza komunalne pristojbe, naplate, zastarijevanja, povrata, kamata i ostalih poslova u svezi s komunalnim pristojbama u kojem to nije posebno uređeno ovim zakonom, primjenjivat će se odredbe Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine.

V UPRAVNI NADZOR

Član 15.
(Nadležnost nadzora)

Nadzor nad primjenom ovoga zakona vrši Federalno ministarstvo financija - Federalno ministarstvo financija, Porezna uprava FBiH i nadležni organ jedinice lokalne samouprave, svako u okviru svojih nadležnosti.

VI KAZNE NE ODREDBE

Članak 16.
(Prekršaji pravne osobe i odgovorne osobe u pravnoj osobi)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 20.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:
 - a) ako ne istakne tvrtku sukladno članku 5. ovog Zakona;
 - b) ako ne podnese prijavu ili ako da netočne podatke za razrez komunalne pristojbe sukladno članku 9. ovog Zakona;
 - c) ako ne podnese prijavu u roku iz članka 10. ovog Zakona;
 - d) ako ne prijavi Poreznoj upravi dan početka i dan završetka organiziranja glazbe uživo sukladno članku 9. ovog Zakona;

- e) ako ne plati komunalnu pristojbu sukladno članku 10. ovog Zakona;
 - f) ako ne podnese prijavu obračunate i plaćene komunalne pristojbe sukladno članku 11. ovog Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM.

Članak 17.
(Prekršaji fizičke osobe)

Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

- a) ako ne istakne tvrtku sukladno članku 7. ovoga Zakona;
- b) ako ne podnese prijavu ili ako da netočne podatke za razrez komunalne pristojbe sukladno članku 9. ovog Zakona;
- c) ako ne podnese prijavu u roku iz članka 10. ovog Zakona;
- d) ako ne prijavi Poreznoj upravi dan početka i dan završetka organiziranja glazbe uživo sukladno članku 9. ovog Zakona;
- e) ako ne plati komunalnu pristojbu sukladno članku 10. ovog Zakona;
- f) ako ne podnese prijavu obračunate i plaćene komunalne pristojbe sukladno članku 11. ovog Zakona.

Članak 18.
(Izricanje kazne u prekršajima)

- (1) Postupak izricanja kazne u prekršajima zbog povreda odredbi ovoga Zakona pokreće Porezna uprava, a rješenje o prekršaju donosi općinski sud.
- (2) O žalbi na prvostupanjsko rješenje iz stavka (1) ovoga članka rješava Kantonalni sud.

VII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.
(Plaćanje nastalih obveza)

Za obveze nastale do dana stupanja na snagu ovog Zakona komunalna pristojba se plaća po propisima koji su važili u trenutku nastanka pristojbene obveze.

Članak 20.
(Usklađivanje odluka)

Jedinice lokalne samouprave uskladiće svoje odluke o komunalnim pristojbama s odredbama ovog Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 21. (Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Obrazloženje Zakona o komunalnim pristojbama

U posljednje vrijeme sve više je predmeta na Ustavnome sudu FBiH glede zahtjeva za ocjenu ustavnosti općinskih/gradskih odluka o komunalnim pristojbama, koje su zbog kršenja temeljnih ljudskih prava i sloboda zagarantiranih ustavom, a koja se odnose na nediskriminaciju i jednakost pred zakonom, proglašene neustavnim. Naime Ustavni sud FBiH je u više desetaka presuda utvrdio da djelatnost ne može biti kriterij za utvrđivanje različite visine naknade na istaknutu tvrtku jer se time krši ustavno pravo na jednakost pred zakonom, ali lokalna samouprava odnosno vijećnici općinskih i gradskih vijeća sprovode svoju „samovolju“, a Ustavni sud FBiH za njih ne predstavlja autoritet. Ustavni sud je izričit u stavu da komunalna pristojba na istaknutu tvrtku mora biti jednaka za sve obveznike bez obzira na vrstu djelatnosti kojom se tvrtka bavi. Njena visina može ovisiti o mjestu gdje se tvrtka odnosno tabla ističe, o zonama grada i veličini table, a nikako se to ne može određivati po djelatnostima. U suprotnom se krši ustavno pravo na jednakost pred zakonom. Dodatni problem predstavlja činjenica da kada Ustavni sud donese presudu i proglasi neustavnom neku odluku o komunalnim pristojbama, koja kao kriterij uzima djelatnost, tada lokalni vijećnici donesu novu identičnu odluku ili čak povećaju naknade za neke djelatnosti na koji način u konačnici i ta nova odluka treba biti proglašena neustavnom. U Presudi Ustavnog Suda FBiH, broj: U-17/20 od 13.10.2021. godine, Ustavni sud FBiH je ocijenio da je očigledno neophodno da korigira od ranije svoj stav jer se isti na neki način pogrešno tumači, a sve u pogledu sve učestalijeg propisivanja općinskih komunalnih pristojbi na korištenje pojedinih uređaja za pružanje samo određenih vrsta usluga. U obrazloženju Ustavni sud FBiH navodi da ovakve naknade poprimaju karakter parafiskalnih nameta kojim se periodično zahvata u imovinu odnosno dohodak obveznika i to po stopi koja se utvrđuje proizvoljno, na bazi anticipiranog dohotka koji ostvaruju gospodarski subjekti koji obavljaju djelatnost u pomenutim oblastima. Stoga je Ustavni sud FBiH stava da rad gospodarskih subjekata koji obavljaju djelatnost od javnog interesa čije je obavljanje djelatnosti regulirano državnim zakonima i/ili zakonima Federacije Bosne i Hercegovine ne mogu biti dodatno oporezovana kantonalnim zakonima, odnosno ne mogu se od strane jedinica lokalne samouprave propisivati porezi, komunalne pristojbe i druge naknade ukoliko za to ne postoji ovlaštenje u zakonu Bosne i Hercegovine ili Federacije Bosne i Hercegovine.

Razlog navedenom je nepostojanje Zakona na federalnoj razini kao izvora materijalnog prava kojim bi bili propisani kriteriji za utvrđivanje visine pristojbe.

Temelj izrade Zakona o komunalnim pristojbama

- **Ustavom BiH, Ustavom FBiH** su propisana ljudska prava i temeljne slobode (članak II. 4. i II. 2. c), između ostalog nediskriminacija i jednakost pred zakonom.

Ustavom FBiH – Amandmanom VIII je propisana isključiva nadležnost Federacije u dijelu točke „d) donošenje propisa o financijama i financijskim institucijama Federacije i fiskalna politika“. Obzirom da se radi o parafiskalnim nametima, a u cilju dobrog poslovnog okruženja, te jednakosti svih pred zakonom, Ustavni temelj za donošenje Zakona na federalnoj razini se upravo nalazi u pomenutoj odredbi. Federalna vlast, ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti. Velik broj parafiskalnih nameta ima negativan utjecaj, koji opterećuje i utječe na smanjenje konkurentnosti. Donošenjem Zakona na

federalnoj razini bi se stvorili povoljniji uvjeti i izgradio bi se povoljniji poslovni ambijent za subjekte koji posluju na području F BiH, te bi se ubrzao ekonomski rast i razvitak.

Rješenje je donošenje Zakona o komunalnim pristojbama na federalnoj razini, kojim bi se regulirala oblast komunalnih pristojbi na sveobuhvatan način, utvrdili i uredili temeljni elementi sustava komunalnih pristojbi, predmet pristojbene obveze, obveznici plaćanja komunalnih pristojbi, kriteriji za utvrđivanje vrste i visine komunalne pristojbe, glede uspostavljanja pravne sigurnosti i zaštite pravnih subjekata od neujednačenih i pravno neutemeljenih odluka općinskih/gradskih vijeća u F BiH. Zakon o jedinicama lokalne samouprave F BiH propisuje vlastitu nadležnost jedinica lokalne samouprave, ali ne i za oblasti obavljanja djelatnosti i vršenja usluga iz oblasti npr. telekomunikacija. Kako su vlasite nadležnosti jedinica lokalne samouprave utvrđene federalnim propisom, te nadležnosti je moguće i ograničiti samo federalnim zakonom. Trenutna 3 kantonalna Zakona uporište temelje na Ustavom isključivim nadležnostima Kantona: „utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguranja javnih službi“, što nije mjerodavno, jer ne postoji Zakon o javnim službama, niti je definiran pojam „javne službe“.

Relevantni propisi koji bi se koristili prilikom izrade nacrtu Zakona o komunalnim pristojbama:

- **Zakon o komunalnim pristojbama** (Službeni list SR BiH, br: 21/77, 35/88 i 26/89, „Službeni glasnik BiH“, broj: 2/92) – koji utvrđuje temeljne elemente sustava komunalnih pristojbi, predmet pristojbene obveze, obveznike plaćanja komunalnih pristojbi kao i oslobađanje od plaćanja komunalne pristojbe. Zakonom je ograničena nadležnost jedinica lokalne samouprave. Ne postoji saznanje da je navedeni zakon stavljen izvan snage.
- **Zakon o pripadnosti javnih prihoda u FBiH** („Službene novine FBiH“ br: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15), uređuje pripadnost javnih prihoda koji su ustanovljeni zakonima na teritoriji Federacije BiH. Član 13. stav (3) Zakona utvrđuje sljedeće: „Općinska vijeća donose odluke kojima se utvrđuje visina naknade po osnovi korištenja i uređenja zemljišta, kao i visina drugih naknada, novčanih kazni i pristojbi iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave“. U tijeku su izmjene ovog Zakona.
- **Zakon o principima lokalne samouprave FBiH** („Službene novine FBiH“, br: 49/06 i 51/09) propisuje vlastite nadležnosti jedinica lokalne samouprave. Članak 8. stavak (3) Zakona, između ostalog utvrđuje da su jedinice lokalne samouprave u FBiH nadležne za:
„utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanja visine naknade za korištenje javnih dobara: utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i pristojbama iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave“
- **Zakon o komunalnim pristojbama u Kantonu Sarajevo** Službene novine Kantona Sarajevo, broj 8/22 od 24.2.2022. godine) - ne propisuje obvezu plaćanja komunalnih pristojbi za TK infrastrukturu
- **Zakon o komunalnim pristojbama u Bosansko – podrinjskom kantonu** („Službene novine Bosansko – podrinjskog Kantona“, br: 16/12 i 15/14) - ne propisuje obvezu plaćanja komunalnih pristojbi za TK infrastrukturu
- **Zakon o komunalnim pristojbama u Srednjobosanskom kantonu** („Službene novine Srednjobosanskog kantona“, br: 02/12) - ne propisuje obvezu plaćanja pristojbi za tk infrastrukturu
- **Zakon o komunalnim pristojbama RS-a** („Sl. glasnik RS“, broj: 4/12) - ne propisuje obvezu plaćanja komunalnih pristojbi za TK infrastrukturu, Odlukom o komunalnim

pristojbama Grada Banja Luka (br. 14/12, 26/13, 16/14 i 08/17- (neslužbeni prečišćeni tekst)

- **Zakon o cestama FBiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 12/10, 16/10 i 66/13), Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta („Službene novine Federacije BiH”, br: 75/10 i 51/15), nova Odluka Općine Ilidža (traže naknade i za cestovno zemljište, za nerazvrstane ceste), odgovor Federalnog ministarstva prometa i komunikacija glede tumačenje odredaba Pravilnika, da je pitanje korištenja cestovnog zemljišta u nadležnosti mjerodavnih gradskih ili općinskih vijeća**
- **Zakon o poreznoj upravi FBiH („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj: 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14 i 91/15):**
„Ovaj zakon se odnosi na provođenje i izvršavanje aktivnosti iz oblasti svih vrsta federalnih, kantonalnih, gradskih i općinskih poreza i doprinosa, pristojbi, posebnih naknada, članarina turističkih zajednica, članarina obrtničkih komora i novčanih kazni za porezne prekršaje“.
„Pod pristojbama, u smislu stavka 2.ovog članka, podrazumijevaju se pristojba na istaknutu tvrtku i pristojba za držanje aparata za igre na sreću i zabavne igre“.
- **Uredba o zaštiti tradicionalnih i starih obrta („Službene novine Federacije BiH”, broj: 66/09, 38/10 i 16/12) – neslužbena prečišćena verzija**
- **Sudbena praksa (Presude Ustavnog suda i odluke općina)**
- **Pravila i postupci za izradu zakona i drugih propisa FBiH**

Regionalno zakonodavstvo

- **U Republici Srbiji** oblast komunalnih pristojbi je regulirana je **Zakonom o financiranju lokalne samouprave**. Člankom 15. propisano je da Lokalne komunalne pristojbe se mogu uvoditi za: a) isticanje tvrtke na poslovnom prostoru; držanje motornih cestovnih i priključnih vozila, osim poljoprivrednih vozila i strojeva; držanje sredstava za igru ("zabavne igre"). Zakonom su uređene visine naknada, uz izuzetak da jedinica lokalne samouprave može utvrditi i veći iznos firmarine, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za financije. Za području Grada Beograda donesena je Odluka o lokalnim komunalnim pristojbama za teritorij Grada Beograda ("Sl. list grada Beograda", br. 50/2014, 96/2014, 29/2015, 81/2015 i 125/2016), koja uporište nalazi u Zakonu o lokalnoj samoupravi. Istom se propisuje plaćanje komunalne pristojbe za: Komunalna pristojba plaća se za: a) isticanje tvrtke na poslovnom prostoru; b) korištenje reklamnih panoa, uključujući i isticanje i ispisivanje tvrtke iz van poslovnog prostora na objektima i prostorima koji pripadaju jedinici lokalne samouprave (kolovozi, trotoari, zelene površine, bandere i sl.); c) držanje motornih cestovnih i priključnih vozila, osim poljoprivrednih vozila i strojeva; d) korištenje prostora na javnim površinama ili ispred poslovnih prostorija u poslovne svrhe, osim radi prodaje tiska, knjiga i drugih publikacija, proizvoda starih i umetničkih zanata i domaće radinosti; e) držanje sredstava za igru ("zabavne igre"); f) korištenje prostora za parkiranje cestovnih motornih i priključnih vozila na uređenim i obilježenim mjestima; g) zauzeće javne površine građevinskim materijalom i za izvođenje građevinskih radova. Komunalna pristojba plaća se u različitoj visini ovisno od vrste djelatnosti, površine i tehničko – upotrebni karakteristika objekta, veličine pravne osobe u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo i po dijelovima teritorije, odnosno u zonama u kojima se objekti nalaze, predmeti ili vrše usluge za koje se plaćaju pristojbe.
- **U Republici Crnog Gori** oblast komunalnih pristojbi je regulirana **Zakonom o lokalnim komunalnim pristojbama iz 2007. godine**, kojim se propisuje oba+veza plaćanja pristojbe za: a) korištenje prostora na javnim površinama, osim radi prodaje tiska, knjiga i drugih publikacija, proizvoda starih i umjetničkih zanata i domaće

radinosti; b) držanje (priredivanje) glazbe u ugostiteljskim objektima, osim glazbe koja se reprodukuje mehaničkim sredstvima (gramofon, magnetofon, radio, TV i sl.); c) korištenje reklamnih panoa i bilborda, osim pored magistralnih i regionalnih cesta; d) korištenje prostora za parkiranje motornih i priključnih vozila, motocikala i bicikala, na uređenim i obilježenim mjestima; e) korištenje slobodnih površina za kampove, postavljanje šatora ili drugih objekata privremenog karaktera; f) korištenje vitrina glede izlaganja robe izvan poslovnih prostorija; g) držanje plovni postrojenja, plovni naprava i drugih objekata na vodi; h) držanje brenti, gatera i cirkulara za rezanje građe; držanje restorana i drugih ugostiteljskih i zabavnih objekata na vodi; i) držanje asfaltnih betonskih baza i baza za drobljenje i preradu kamena i proizvodnju pijeska; j) korištenje slobodnih površina za karting staze, zabavne parkove i cirkuse; k) korištenje obale, osim morske u poslovne svrhe. Člankom 13. Zakona je propisano da izuzetno od članka 3. ovog Zakona, općina može do kraja 2007. godine propisati obvezu plaćanja lokalne komunalne pristojbe temeljem:

1. korištenja objekata kojima se vrši prijenos električne energije i to za:

- stubova za prijenos.....do 10 € po komadu;
- stubova za distribuciju.....do 2 € po komadu;
- trafo stanica (TS) 35/10 KV.....do 150 € po komadu;
- trafo stanica (MBTS, BTS, ZTS, DTS).....do 80 € po komadu;
- stubnih trafostanica (STS).....do 15 € po komadu;
- niskonaponskih ormara (NN ormari).....do 25 € po komadu;

2. korištenja telekomunikacionih objekata i to za:

- baznih stanica u mobilnoj telefoniji.....do 100 € po komadu;
- mikrobaznih stanica u mobilnoj telefoniji.....do 50 € po komadu;
- baznih stanica.....do 30 € po komadu;
- predajnika (pasivnih repetitora).....do 10 € po komadu;
- stubića.....do 4 € po komadu;
- šahta.....do 4 € po komadu;
- telefonskih govornica.....do 4 € po komadu;
- telefonskih ormarića.....do 4 € po komadu;

3. postavljanja TV i radio primopredajnika, u visini do 50 € po komadu;

4. korištenja morske obale u poslovne svrhe, u visini do 0,05 € po m² korisne površine.

Odlukama o lokalnim komunalnim pristojbama općina u CG nije predviđen izuzetak člankom 13. Zakona.

- **U Republici Hrvatskoj** nije posebno definiran termin komunalna pristojba. **Zakonom o lokalnim porezima NN 115/16, 101/17** (Porezi jedinica područne (regionalne) samouprave su: 1. porez na nasljedstva i darove, 2. porez na cestovna motorna vozila, 3. porez na plovila, 4. **porez na automate za zabavne igre** ((1) Predmet oporezivanja su automati za zabavne igre koji se stavljaju u uporabu u zabavnim klubovima, ugostiteljskim objektima, javnim objektima i drugim javnim prostorima. (2) Automati za zabavne igre razvrstavaju se u dvije skupine: 1. automati skupine A (videoigre, simulatori i drugi elektronički automati za zabavu na kojima igrač ne ostvaruje dobitak) 2. automati skupine B (fliper, biljar, hokej, stolni nogomet, pikado i drugi mehanički automati). (1) Porez na automate za zabavne igre plaća se mjesečno 100,00 kuna po automatu. (2) Porez iz stavka 1. ovoga članka ne plaća se na automate za zabavu vrste biljar ako imaju na vidnom mjestu istaknutu markicu Hrvatskog biljarskog saveza. (1) Porez na automate za zabavne igre plaća se prema mjestu gdje se automat za zabavne igre stavlja u uporabu. (2) Porez na automate za zabavne igre prihod je jedinice područne (regionalne) samouprave prema mjestu gdje se automat za zabavne igre stavlja u uporabu. **Zakonom o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave** su regulisani izvori sredstava i finansiranje poslova iz

samoupravnog djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, raspodjela prihoda od poreza na dohodak, fiskalno izravnanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te financiranje decentraliziranih funkcija. Oblast komunalnih naknada, (nije isto), regulirana je Zakonom o komunalnom gospodarstvu iz 2018. godine, kojim se uređuju načela komunalnog gospodarstva, obavljanje i financiranje komunalnih djelatnosti, građenje i održavanje komunalne infrastrukture, plaćanje komunalnog doprinosa i komunalne naknade, održavanje komunalnog reda i druga pitanja važna za komunalno gospodarstvo. Komunalna naknada plaća se za: stambeni prostor; garažni prostor, poslovni prostor, građevno zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađeno građevno zemljište (Članak 92.). Naknada se obračunava na temelju: područja zona u jedinici lokalne samouprave u kojima se naplaćuje komunalna naknada; koeficijenta zone (Kz) za pojedine zone u jedinici lokalne samouprave u kojima se naplaćuje komunalna naknada; koeficijenta namjene (Kn) za nekretnine za koje se plaća komunalna naknada

- **Evropska povelja o lokalnoj samoupravi**, člankom Članak 9. propisani Izvori financiranja lokalnih vlasti: „1. Lokalne vlasti će, sukladno ekonomskoj politici zemlje, imati pravo na odgovarajuće vlastite izvore financiranja, kojima će raspolagati slobodno, u okviru svojih ovlaštenja. 2. Izvori financiranja lokalnih vlasti će biti primjereni njihovim dužnostima koje propisuju ustav ili zakon. 3. Najmanje jedan dio sredstava lokalnih vlasti će poticati od pristojbi i naknada za koje lokalne vlasti, u mjeri utvrđenoj statutom, imaju pravo da utvrđuju stope.